

dosarul nr. 3ra-871/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), judecătorul: L. Holețcaia
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecătorii: E. Palanciuc , A. Malîi, V. Clima

Î N C H E I E R E

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Cristina Tcaci reprezentată de avocatul Alexandru Moloman,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Tcaci împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2018, prin care s-a respins care cererea de apel declarată de către Cristina Tcaci,

c o n s t a t ă :

La 17 iunie 2016, Cristina Tcaci a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat (succesor în drepturi Serviciul Fiscal de Stat) cu privire la anularea actului de control fiscal nr. 553653 din 24 mai 2016 și anularea deciziei nr. 124 din 16 iunie 2016.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 30 mai 2016, a primit Actul de control fiscal nr. 553653 din 24 mai 2016 privind efectuarea controlului fiscal tematic de contrapunere cu aplicarea metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil prin metoda verificării tematică al corectitudinii calculării, declarării și achitării impozitului pe venit al persoanei fizice Cristina Tcaci.

Ulterior, la 16 iunie 2016 Cristina Tcaci, a primit decizia nr. 124 prin care a fost încasat impozitului pe venit, cu 178495,80 lei, penalității de întârziere egale cu 43238,82 lei, cu aplicarea sancțiunii pentru încălcarea legislației fiscale de 100% din suma diminuării egală cu 178494,80 lei. În actul de control nr. 553653 din 24 mai 2016, organul fiscal a invocat că, în temeiul art. 226/7 (1) din Codul Fiscal, Cristina Tcaci a depus declarația nr. 1080 din 24 decembrie 2012 cu privire la disponibilul de mijloace bănești și a declarat suma disponibilă în mărime de 990000 lei.

Reclamanta a relevat că, la 16 mai 2013 cu Gheorghe Țîmbaliuc a fost încheiat contractul de donație, prin care Cristina Tcaci a donat lui Gheorghe Țîmbaliuc bani în sumă de 1 000 000 lei. Pentru anul 2013, Cristina Tcaci nu a obținut venituri. În perioada anilor 2012-2013, Cristina Tcaci nu a efectuat cheltuieli de mijloace bănești care ar diminua suma de 990 000 lei, ceea ce nu ar permite efectuarea

tranzacției de donație a mijloacelor bănești persoanei fizice Gheorghe Țîmbaliuc. Prin aplicarea metodei indirecte de estimare a venitului impozabil al Cristinei Tcaci pentru anul 2013 a fost depistat venit impozabil nedeclarat în valoare de 10000 lei. La calcularea venitului impozabil al Cristinei Tcaci au fost aplicate prevederile art.226/6 alin.(6) Codul Fiscal, și a fost stins dreptul persoanei Cristina Tcaci să-i diminueze venitul impozabil estimat cu suma de 990 000 lei și ca urmare, pentru perioadele ulterioare anului 2013, Cristina Tcaci nu va mai putea beneficia de prevederile art.226/6 alin.(6) din Codul Fiscal. La controlul fiscal fără aplicarea metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil de către inspectorii fiscali s-a determinat că Cristina Tcaci nu a achitat impozit pe venit impozabil în sumă de 1 000 000 lei, iar suma totală a venitului impozabil depistat nedeclarat constituie 1 010 000 lei.

Reclamanta a menționat că nu este de acord cu actele emise, le consideră contrare prevederilor legii și urmează a fi anulate.

Cristina Tcaci precizează că la 24 decembrie 2012, a depus declarația nr. 1080 cu privire la disponibilul mijloacelor bănești cu suma de 990 000 lei, iar în temeiul art.226/7 alin.(1), art.226/7 alin.(3), art.226/6 alin.(4) din Codul Fiscal, suma declarată se consideră neimpozabilă și se va lua în considerare la determinarea venitului impozabil estimat obținut în perioada de după 01 ianuarie 2012. După cum reiese din Actul nr. 553653 în procesul aplicării metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil a Cristinei Tcaci, pentru anul 2013 a fost depistat venitul impozabil nedeclarat în mărime de 10 000 lei. Prin aplicarea metodei cheltuielilor, stabilită în art.226/8 din Codul Fiscal, diferența pozitivă între 10000 lei (cheltuielile individuale) și 990 000 lei (valorile elementelor expuse din art.226/6 alin.(4) din Codul fiscal) constituie venitul impozabil estimat. Diferența pozitivă dintre venitul impozabil estimat (10 000 lei) și venitul declarat (990000lei) constituie venit impozabil nedeclarat.

Reclamanta a indicat că, în conformitate cu art.15 Codul Fiscal (în redacția anului 2013, modificată prin LP324 din 23 decembrie 2013 MO320-321/31.12.13), suma totală a impozitului pe venit se determină: pentru persoane fizice și întreprinzători individuali, în mărime de: - 7% din venitul anual impozabil ce nu depășește suma 26 700 lei. Astfel, din suma de 10 000 lei, 7% constituie 700 lei, cu aplicarea majorării de întârziere conform art. 228 alin.(2), (3) Cod Fiscal.

Cristina Tcaci a precizat că, la 24 decembrie 2012, a depus declarația cu privire la disponibilul mijloacelor bănești cu suma declarată 990 000 lei, iar la 16 mai 2013, a donat lui Gheorghe Țîmbaliuc suma 1 000 000 lei. Conform pct.5 din Actul nr. 553653, organul fiscal constată că: ”în perioada anilor 2012-2013 Cristina Tcaci nu a efectuat cheltuieli de mijloace bănești, care ar diminua suma de 990 000 lei, declarate și deținute la situația din 01 ianuarie 2012, ceea ce nu ar permite efectuarea tranzacției de donație a mijloacelor bănești persoanei fizice Țîmbaliuc Gheorghe”. Adică, organul fiscal confirmă faptul că Tcaci Cristina a donat practic aceeași suma de bani, care a fost declarată în temeiul art.226/7 alin.(1) Codul Fiscal. Luând în considerație cele relatate mai sus, a indicat că suma de 990 000 lei nu va fi supusă impozitării sau unui control privind sursele de venit sau alte aspecte.

Cristina Tcaci a solicitat anularea Actului de control fiscal nr. 553653 din 24 mai 2016 ca emis contrar prevederilor legii, anularea deciziei nr. 124 din

16 iunie 2016 și suspendarea executării deciziei nr. 124 din 16 iunie 2016 până la emiterea hotărârii judecătorești irevocabile.

Prin încheierea din 22 iunie 2016 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău a fost respinsă cererea reclamantei de asigurare a acțiunii.

La 30 iunie 2016 Cristina Tcaci a contestat cu recurs încheierea din 22 iunie 2016 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, cu emiterea unei decizii de suspendare a executării deciziei nr.124 din 16 iunie 2016.

Prin decizia din 27 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat de Cristina Tcaci și menținută încheierea din 22 iunie 2016 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Tcaci Cristina împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actelor administrative.

În susținerea soluției date instanța de fond conchide că nu sunt temeiuri de anulare a deciziei nr.124 din 16 iunie 2016, nu a fost încălcată norma legii materiale și nici normele legale ce se referă la procedura de emitere sau componența organului emitent. Astfel, instanța consideră neîntemeiate solicitările reclamantei din cererea de chemare în judecată, motiv din care aceasta urmează a fi respinsă.

La 13 noiembrie 2017, Cristina Tcaci a depus apel nemotivat, iar la 22 ianuarie 2018 cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă să fie admisă integral.

Prin decizia din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Cristina Tcaci și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 noiembrie 2017 .

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 15 mai 2018 Cristina Tcaci reprezentată de avocatul Alexandru Moloman a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2018 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 noiembrie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d. 128-132).

În motivarea recursului recurentul a menționat că de către instanțele ierarhic inferioare a fost interpretată eronat legea și anume art. 11 alin.(1) din Codul Fiscal, dar și legislația fiscală ce vizează impozitarea mijloacelor bănești care provin din donații, baza impozabilă a persoanei fizice și nu au respectat principiul evitării dublei impozitări.

La 12 iunie 2018 Serviciul Fiscal de Stat a depus referință asupra cererii de recurs prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond pe care le consideră legale și adoptate în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 21 martie 2018, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 08 mai 2018, confirmare despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de către Cristina Tcaci reprezentată de avocatul Alexandru Moloman, la 15 mai 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Cristina Tcaci reprezentată de avocatul Alexandru Moloman în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cristina Tcaci reprezentată de avocatul Alexandru Moloman este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegerile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cristina Tcaci reprezentată de avocatul Alexandru Moloman ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul, declarat de către Cristina Tcaci reprezentată de avocatul Alexandru Moloman, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Visternicean